

Fyysistä aktiivisuutta & liikunnan iloa!

Huoltaja eli sinä, olet yksi tärkeimmistä avainhenkilöistä SAKU ry:n liikuntatapahtumissa. Toimit joukkueesi valmentajana ja huoltajana, olet esimerkkinä opiskelijoille, olet vastuussa ryhmäsi toiminnasta, edustat oppilaitostasi ja pidät huolen, että opiskelijat noudattavat tapahtuman sääntöjä ja myös oman oppilaitoksen sääntöjä. Tehtävänäsi on saattaa opiskelijoiden tietoon mitä seuraa, jos sääntöjä ei noudateta. Pidetään yhdessä huolta siitä, että tapahtumat ovat nuorille turvallisia ja liikunnan iloa tuottavia.

Liikunnan kilpailusäännöt

- Tärkeimpiä nostoja yleissäännöistä SAKU ry:n tapahtumissa:
 1. Jokaisella joukkueella tulee olla oppilaitoksen henkilöstöön kuuluva huoltaja mukana turnauksessa. Jos turnaukseen saavutaan kahdella joukkueella, niin silloin huoltajia pitää olla kaksi.
 2. Jokaisella joukkuepelaajalla tulee olla numeroitu pelipaita. Joukkueen huoltajan tulee ennen ottelun alkamista toimittaa pelaajaluettelo kisajärjestäjälle, josta käy ilmi pelaajien numerot ja nimet. Pelaajaluetteloa ei voi muuttaa kesken turnauksen. Jos muutoksia kuitenkin tehdään, niin joukkue hylätään.
 3. Punaisen kortin saanut pelaaja suljetaan pois kaikista sarjan ja/tai turnauksen jäljellä olevista peleistä.
- Liikunnan kilpailusäännöt luettavissa kokonaisuudessaan [täältä](#). Lue opiskelijoiden yleissäännöt, joukkuepalloilulajien säännöt sekä tapahtuman lajisäännöt.
- Koripallon säännöistä nostoja
 1. Joukkueen maksimikoko 12 pelaajaa. HUOM! Harrastesarjassa ei saa pelata ks. lajin lisenssipelaaja.
 2. Peli aika on tehokasta aikaa. Kello ei pysähdy korista pelin viimeisten 2 min. aikana.
 3. Viidennestä joukkuevirheestä vapaaheitot. Viidestä henkilökohtaisesta virheestä ulos.
 4. Vapaat vaihdot.
 5. Aikalisä yksi/puoliaika (pituus 45 sekuntia).

Epäasialliseen käytökseen ja häirintään puuttuminen

SAKU ry:n toiminnassa on sitouduttu urheiluyhteisön reilun pelin ihanteisiin ja tavoitteisiin (Olympiakomitea 2018). Liikunnan ja urheilun eettisten periaatteiden rikkomista ovat esimerkiksi:

- huumeiden ja dopingaineiden käyttö tai käytön edistäminen
- tupakan ja tupakkatuotteiden käytön yhdistäminen urheilutilanteisiin
- epäasiallinen käyttäytyminen kilpailu- ja harjoitustilanteessa
- väkivalta, törkeä kielenkäyttö ja epäasiallinen arvostelu
- kilpailutulosten ja -tapahtumien manipulointi tai niiden yritys
- rasistinen käytös
- lahjonta.

SAKU ry:n toiminnassa on ollut vuodesta 2007 alkaen käytössä SAKU ry:n toiminnan eettiset säännöt eli ns. SAKU-etiketti. Etiketissä nostetaan esille esimerkiksi seuraavia asioita: sääntöjen kunnioittaminen, oppilaitoksen edustaminen (jolloin voimassa ovat myös oppilaitosten omat säännöt), päihteettömyys ja savuttomuus sekä reilun pelin hengen noudattaminen. **SAKU ry:n toimintaan osallistuminen edellyttää SAKU-etiketin noudattamista.** Tapahtumiin tulevat opiskelijaryhmät käyvät kisahuoltajan kanssa SAKU-etiketin läpi viimeistään bussissa matkalla tapahtumaan. SAKU-etiketin lisäksi opiskelijoilla on velvollisuus noudattaa oppilaitoksen omia sääntöjä. Jotkut oppilaitokset tekevät opiskelijoiden kanssa kirjallisen sopimuksen sääntöjen noudattamisesta ja sanktioista. SAKU-etiketti luettavissa [tästä linkistä](#).

Pikaohje toimintamallista epäasiallisen käytöksen ja häirinnän käsittelemiseksi

1. Vastuuhenkilöiden nimeäminen

- a. Kilpailutapahtumiin nimetään ennen tapahtumaa kilpailun jury, jossa on edustettuna SAKU ry:n, kilpailun järjestäjän, tuomareiden sekä kilpailijoiden edustaja.
- b. Tapahtumien osallistujilla on mahdollisuus antaa palautetta ja ilmoittaa häirintätapauksista myös anonyymisti joko kilpailun jurylle tai häirintäyhteyshenkilölle. SAKU ry:n häirintäyhteyshenkilö on [toiminnanjohtaja Saija Sippola](#). Voit ottaa yhteyttä myös anonyymisti [yhteydenottolomakkeen](#) kautta.

2. Tapauksen käsittely

- a. Tapaukset pyritään käsittelemään välittömästi tapahtumassa niin pitkälle kuin mahdollista.

3. Päätökset

- a. Päätöksestä tiedotetaan asianosaisia henkilöitä sekä heidän edustamiensa oppilaitosten yhteyshenkilöitä. Mikäli asia vaikuttaa esimerkiksi myös muihin saman sarjan tai tapahtuman osallistujiin, päätöksestä tiedotetaan näiltä osin myös näille osallistujille.

Lue ohjeistus toimintamallista kokonaisuudessaan [täältä](#).

Muita tärkeitä linkkejä

- [Kisajärjestäjäksi?](#)

SAKU ry järjestää yhdessä koulutuksen järjestäjien kanssa vuosittain useita liikuntatapahtumia ammatillisen koulutuksen henkilöstölle ja ammattiin opiskeleville. Liikunta tarjoaa mahdollisuuden itsensä ilmaisuun sekä omien taitojen mittaamiseen ja kehittämiseen. Kilpailut ja tapahtumat ovat myös oppimisen ja yhteisen tekemisen paikkoja. Henkilökunnan ja opiskelijoiden yhteistyössä järjestämät kilpailut vahvistavat oppilaitoksen sisäistä työskentely- ja opiskeluilmapiiriä. Kilpailujen järjestämiseen liittyvät tehtävät voivat olla myös osa oppimisprosessia. Lue lisää ja katso mitä tapahtumia voitte hakea itsellenne järjestettäväksi yhdessä SAKU ry:n kanssa.

- [SAKU-toiminta osaksi opintoja -ohjeistus](#)

- [SAKU-liikuntatoiminnan arviointikriteerit](#)